

'Aanvulling zienswijze besluiten Windpark Bijvanck'.

Ontwerp-inpassingsplan Windpark 'de Bijvanck' en ontwerp-vergunningen van 6 december 2016.
Zaaknummer 2012-010729

Aan Gedeputeerde Staten van Gelderland
14 februari 2017

Geacht College,

In dank ontvang ik bericht gelegenheid te hebben gekregen tot het aanvullen met 'gronden' van eerder op de ontwerpen ingediende zienswijzen. Ook voor mij is het moeilijk gestructureerd naar onderwerpen deze 'gronden' aan u voor te leggen. Vandaar dat hieronder ongesorteerd zienswijze nummers volgen.

1 SOK strijdig met PS

Op 29 juni 2005 stelden Provinciale Staten het Streekplan Gelderland 2005 vast. Hierin is een tachtigtal zoekzones voor windenergie opgenomen. Wij schreven hier al eerder over, nu vraag ik uw aandacht voor de volgtijdelijkheid. Want op 31 maart 2010 besloot PS met PS2010-75: *"De zoekzones windenergie uit het streekplan zijn geen gronden als bedoeld in art 9E Elektriciteitswet"*.

Ondanks dit verloop gebeurt het volgende, zoals weergegeven in de Samenwerkingsovereenkomst Provincie-Raedthuys van 1 mei 2014 (SOK):

"In aanmerking nemende dat:

1. In het provinciaal Streekplan 2005 de locatie Bijvanck te Zevenaar als zoekzone Windenergie is aangemerkt; [...]

5. Exploitant op 21 juni 2012 - mede namens de grondeigenaren - een principeverzoek bij Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft ingediend strekkende tot verlenen van medewerking aan het opstellen van een inpassingsplan ten behoeve van de realisatie van "Windpark Bijvanck" te Zevenaar. Dit verzoek is o.a. gebaseerd op artikel 9 e van de Elektriciteitswet 1998; [...]

7. Op 9 april 2013 Gedeputeerde Staten van Gelderland - na consultatie van Provinciale Staten d.d. 23 januari 2013- aan Exploitant schriftelijk hebben laten weten in principe medewerking te willen verlenen aan de voorbereiding van een Inpassingsplan "Windpark Bijvanck". In dit schrijven is Exploitant gewezen op de uitsluitende bevoegdheid voor Provinciale Staten van Gelderland om in dezen een besluit tot vaststelling van het verzochte inpassingsplan te nemen. De Exploitant is inhoudelijk op de hoogte van de beraadslagingen van Provinciale Staten tijdens de voornoemde consultatie d.d. 23 januari 2013; [...]

11. Op de kaart windenergie behorende bij het ontwerp van de Omgevingsvisie "Gelderland Anders", zoals door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 14 januari 2014 voorlopig is vastgesteld, is locatie Bijvanck als locatie in onderzoek voor windenergie aangemerkt. De omgevingsvisie zal naar verwachting in juni 2014 door Provinciale Staten worden vastgesteld. De omgevingsverordening zal naar verwachting in oktober 2014 worden vastgesteld;

Over de consultatie van PS op 23 januari 2013 valt slechts te zeggen dat zowel CDA als VVD nog een stemming hadden verwacht, maar werden verrast door het onverwacht (voortijdig) beëindigen van de vergadering door de voorzitter, zie <https://www.youtube.com/watch?v=b0C0ccwsTV8>. Daaruit valt

ook te leren dat onterechte dreigementen door de gedeputeerde zijn toegepast, waarover eerder zienswijze is gegeven.

Hier geldt dat het enkele feit dat GS het terecht vindt dat de indiener van de aanvraag zich beroept op een Streekplan, 2 jaren na een afwijkend PS-besluit. Voorts het enkele feit dat dit nogmaals twee jaar later als eerste aanleiding in de Samenwerkingsovereenkomst wordt aangehaald. GS werd in PS-vergadering 23 januari 2013 niet verboden het pad van een Inpassingsplan in te gaan, maar er is niet over gestemd. Daarom had GS in alle redelijkheid de overwegingen bij de SOK als volgt moeten doen luiden: "In aanmerking nemende dat de locatie van het verzoek tot Inpassingsplan door PS niet als zoeklocatie is aangemerkt, en PS nog een locatiekeuze gaat maken in de Omgevingsvisie/Windvisie, en voorts dat we daarbij in redelijkheid geen 'locaties in onderzoek van derden' meenemen, wijzen wij het Inpassingsverzoek af en gaan wij geen Samenwerkingsovereenkomst aan."

De nu door GS in hun SOK geformuleerde teksten, zowel als de SOK zelf, getuigen van onbehoorlijk bestuur, die het recht van o.a. mij, maar ook van PS tekort doet.

2 Wie betaalt bepaalt

Raedthuys heeft het publiek onderzoek ruimtelijke bestemming betaald. Omdat de provincie niet zelf opdrachten aan adviesbureaus heeft gegeven is het duidelijk wie broodheer is voor een bureau als Bosch en van Rijn. Het is voor een ieder duidelijk dat dit bedrijf vaker van Raedthuys opdrachten verkrijgt, dan van een provincie, dus ze weten wie ze te vriend moeten houden. Wie dergelijke effecten ontkent onder verwijzing naar onafhankelijkheid van bureaus en/of vermeende deskundigheid bij provincie-ambtenaren wil bewust een taboe verstoppen. De onderzoeken zijn daarmee verdacht. Ook is duidelijk dat de "Locatie in onderzoek" dus een "locatie van een derde" is. Waarom zou je anders de rapportjes door de initiatiefnemer laten betalen? Het is alsof de provincie de taak heeft een provinciale weg sneeuwvrij te houden maar uit eten gaat met een loonwerker die zelf het wegzout en de restaurantrekening betaalt.

Dat de provincie zo onbetrouwbaar heeft gehandeld, blijkt bijvoorbeeld uit het volgende. OP de Inloopavond d.d. 13 december 2016 heeft een medewerker van genoemd bureau zich laten ontvallen dat de wieken van een windmolen tegenwoordig gekarteld kunnen worden uitgevoerd (Bionica overgenomen van de bultrug, tuberkels langs de wiekrand, of DinoTails naar voorbeeld van uilenvleugels). De medewerker vertelde dat echter de opdrachtgever (Raedthuys) dit te duur vond. Vervolgens komt deze optie tot mitigatie van geluidsoverlast niet in de rapporten naar voren als een (afgewezen) mogelijkheid, zodat het de provincie, PS en de omwonenden zomaar ontgaat dat deze mogelijkheid überhaupt bestaat.

Als tegenprestatie voor het betalen van onderzoeken door de 'bedrijfspartner' is deze economisch verder geen strobreed in de weg gelegd. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de opmerking van Bosch en Rijn in hun akoestisch onderzoek: *"Het bevoegd gezag kan in verband met cumulatie met andere windparken of bijzondere lokale omstandigheden maatwerk toepassen. Er treedt geen cumulatie op met andere windparken, en er is geen sprake van bijzondere lokale omstandigheden."* Zou de provincie opdrachtgever zijn geweest, dan had hier gestaan dat "maatwerk" bij geluidsvoorschriften wordt toegepast wanneer er sprake is van een laag achtergrondgeluid (Activiteitenbesluit 3.14a lid 3, div besluiten RvState). In plaats van "andere windparken" spreekt Infomil over "cumulatie van verschillende windturbines" (binnen hetzelfde park). De woning van 'participant' (beheersvergoeding € 30.000 per jaar) wonende Broekzijdestraat 1a/1b ligt het dichtste bij, maar zodra deze verhuist of overlijdt en er een burger in komt te wonen is deze onbeschermd, het is geen op de bestemmingskaart bestemde dienstwoning bij het industrieterrein van 4 windmolens. Kortom blijkt de provincie getolereerd te hebben dat Bosch en van Rijn economisch gunstig voor (alleen) de

initiatiefnemer rapporteert. Een provincie had op zijn minst afgewogen hoe belangen van omwonenden ingevuld zouden kunnen worden. Deze houding van de provincie blijkt ook duidelijk uit de WOB-documenten ondanks overmaat aan zwartingen (www.hoordewindwaait.nl/WOB).

3 Aanbesteden overheidstaak

Minister Henk Kamp heeft een nieuwe wet opgesteld, om geen vertraging op te lopen bij zijn windmolenplannen. Nu de Eerste Kamer op 15 april 2016 heeft ingestemd met deze wet, kunnen mogelijke knelpunten hierdoor sneller worden weggenomen. Belangrijkste wijziging: wijziging van artikel 9g van de Elektriciteitswet:

“Artikel 9g

- 1. Een windpark met een capaciteit van ten minste 5 MW wordt voor de toepassing van de Belemmeringenwet Privaatrecht aangemerkt als openbaar werk van algemeen nut.*
- 2. Artikel 20, tweede lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing op openbare werken van algemeen nut die met toepassing van een verplichting tot gedogen als bedoeld in artikel 1 van de Belemmeringenwet Privaatrecht worden aangelegd, in stand gehouden, gewijzigd of verplaatst.”*

Met deze wetswijziging wordt tenminste voor de Belemmeringenwet Privaatrecht het plaatsen van windmolens aangemerkt als een overheidstaak. Als dit hierbij zo geldt, valt in redelijkheid niet in te zien dat het (doen) plaatsen van een windpark voor andere wetgeving anders uitgelegd zou moeten worden. Het plan voor een windpark (doelstelling IPO) en zeker het plaatsen en in exploitatie brengen (doel provincie) is daarmee een werk.

Niet zozeer de contractsvrijheid van de initiatiefnemer is in het geding, maar wel dat bij concessieverlening (schaarse vergunning ECLI:NL:RVS:2016:1421) vereist is dat de beoogde plaatsen van de windmolens aan de hand van non-discriminatoire criteria, die vooraf bekend zijn, zijn bepaald (Stibbe, Presentatie Winddag d.d. 15 juni 2016). Zoals hierboven en elders als zienswijze is ingediend voldoet het Streekplan 2005 hiervoor niet. Wij zullen als omwonenden anders met een beroep op Awb titel 9.1 een klacht moeten indienen dat wij niet in de gelegenheid gesteld zijn geweest zelf (coöperatieve) initiatieven in het zoekgebied te ontwikkelen, nadat net als de huidige initiatiefnemer bij aanvraag om medewerking tot Inpassingsplan zich beroept op dat Streekplan 2005, nadat dit door PS is uitgesloten. Dat GS vervolgens deze locatie, waarop de huidige initiatiefnemer reeds beheersvergoedingscontracten had afgesloten, alsnog de Windvisie insluit als “locatie in onderzoek” (van die initiatiefnemer) getuigt van onbehoorlijk bestuur, omdat deze lokatiekeuze niet door haar heeft plaatsgevonden op non-discriminatoire criteria.

Overigens vereist artikel 11, eerste lid, van de Richtlijn 2014/24/EU, *“Dat wanneer het aantal beschikbare vergunningen om een dergelijke dwingende reden van algemeen belang beperkt is, deze vergunningen evenwel een beperkte geldigheidsduur moeten hebben.”* (zaak Trijber Hof van Justitie van 1 oktober 2015, C-340/14 en C-341/14). Zienswijze is dus een einddatum aan de ontwerp-omgevingsvergunning toe te voegen, opdat anderen (zoals omwonenden) daarna een kans hebben van het (mogelijk iets te wijzigen) bestemmingsplan gebruik te mogen maken, danwel elders dezelfde kansen zullen kunnen krijgen.

4 Inconsistentie locatiekeuze

In eerdere zienswijzen is al aangegeven dat de provincie Gelderland niet onderbouwd locaties heeft geselecteerd, maar vanuit initiatieven van derden. Dat de provincie zelfs daarbij selectief te werk gaat, volgt uit het voor omwonenden onbegrijpelijk zijn dat de ruimte voor windenergie bepaald in bestaande bestemmingsplannen voor industrieterreinen in Gelderland niet is opgelijst door de provincie. En dat uitspraken van Ikea (Duiven, Zevenaar) zoals in het Financiële Dagblad van 24 januari 2013 om tot het jaar 2020 € 4 miljard te steken in duurzame energie, w.o. windparken, niet hebben geleid tot een pro-actieve houding van de provincie is niet uit te leggen. Op en rond het industrieterrein tussen Westervoort en Duiven is voldoende ruimte. Inpassen van windmolens lukte bijvoorbeeld zeer goed op de Eemshaven, maar dan is weer vreemd dat op de Maasvlakte-2 geen enkele windmolen is geplaatst. Tussen de provincies bestaat een zeer groot verschil in aanpak (Utrecht volstaat met tegengaan belemmering van windmolens, Noord-Holland blokkeert, Flevoland vergroot de vermogens van alle liggende aanvragen). Het overheidsbeleid t.a.v. locatiekeuze gebeurt kennelijk op inconsistente afwegingen, waarmee in het bijzonder het plaatsen van windmolens in het waardevol open gebied van Angerlo/Loil niet heeft kunnen rekenen op draagvlak van gemeente en omwonenden (anders dan de goed betaalde “paalparticipanten”). De voortdurende verklaring van GS “dat zij wel zouden moeten op deze locatie” zoals Pontius Pilatus piepelt PS en omwonenden. Hiermee heeft GS haar door PS opgelegde taak tot verwerven van draagvlak zeer verzaakt.

5 De brandweer

De onderzoeken en de concept-omgevingsvisie verzuimen te wijzen op effectafstanden van een beschadigde ondergrondse gasleiding. Dat zullen er zoals eerder in zienswijze is gebracht dan direct meer dan 1 zijn. De kans mag klein zijn, de gevolgen echter groot. Bij de ontplofte gasleiding te Gellingen (B) werd een “Aktiekaart” gehanteerd¹ die zegt dat in het geval van 1200mm leidingen een ontoegankelijke zone 1 van 230-560m gehanteerd moet worden, en een zone 2 (toegang met o.a. zuurstofpakken e.d.) van 800-1130m afstand. In zone 3 (1200-1200m) mogen enkel interveniërende hulpdiensten binnengaan. De afstandsverschillen voor elke zone staan voor wel of geen brand reeds opgetreden. Deze afstanden lijken op voorschriften die in andere Europese landen worden gehanteerd voor afstanden van windmolens tot woningen. Laat staan dat op deze locatie vergeven van gasleidingen aan alle kanten van de windmolens met gevolgbeperking rekening gehouden had moeten worden. Temeer waar andere locaties binnen de provincie voorhanden zijn of gemaakt kunnen worden. Hiermee worden omwonenden lelijk getroffen, zowel in veiligheid als in waarde van hun vastgoed in de ogen van potentiële kopers.

6 Gedragscode

Reeds in eerdere zienswijze is gewezen op het zowel in voorschrift, samenwerkingsovereenkomst (SOK) als in de praktijk ontbreken van enige gedragscode, laat staan die van de Vereniging Eigen Huis of het NLVOW. Ook ten aanzien van bijv. z.g. ‘participatie’ heeft de provincie alle teugels losgelaten, terwijl zij aan PS meermalen anders heeft beloofd. Eerder is gewezen op de lacherige toon die de initiatiefnemer t.a.v. schadevergoeding aannam. Deze houding blijkt ook aanwezig bij de branche NWEA (ja, die van de ‘gedragscode’). In de Volkskrant van 19 april 2016 zegt de NWEA o.a. *“Van voortijdige belastingverlaging [WOZ] gaat een verkeerd signaal uit, vindt NWEA-woordvoerder Marijn van der Plas. ‘Als je meteen al gaat roepen dat de prijzen dalen, houden bieders daar rekening mee en krijg je dat effect vanzelf. De percentages van Aa en Hunze zijn ook vrij extreem. Ze kunnen leiden tot*

¹ (www.safety-sc.com/862_Gasramp%20Gellingen.pdf) ,

dramatische situaties bij verkoop. We roepen gemeenten op hun verantwoordelijkheid te nemen.” En in volkomen onbegrip laat staan goed omgevingsmanagement :*“ De geluidsproductie van windparken is echter wettelijk beperkt en exploitanten houden zich daaraan, stelt de NWEA. 'Volgens ons is het als bij de aanleg van nieuwe wegen: als je je aan de wettelijke normen houdt, zou dat geen schadeprocedure moeten kunnen opleveren.’”*. NWEA-lid Raedthuys maakt het helemaal bont in onbegrip voor draagvlak kweken: *“Het te bouwen windpark Oastermoer bij Aa en Hunze wordt ontwikkeld door Raedthuys, leverancier van het merk Pure Energie. Sinds 1995 bouwde het bedrijf tientallen windmolens en drie windparken en in geen van die gevallen heeft men planschade hoeven betalen’* zegt directeur Arthur Vermeulen. *Veel alleenstaande windmolens zijn gebouwd bij boeren, die daar vanzelfsprekend geen bezwaar tegen maakten. Van waardedaling rond windparken was volgens hem geen sprake.”*

De provincie heeft geen vinger uitgestoken voor bescherming van belangen van omwonenden, laat staan Raedthuys te houden c.q. sterk verbeteren van in Samenwerkingsovereenkomst (SOK) vereiste communicatieplannen en participatieplannen. Daarmee piepelt de provincie PS en omwonenden en heeft GS haar door PS opgelegde taak tot verwerven van draagvlak zeer verzaakt.

Dat zulk gedrag van een overheid in samenwerking met en bevordering van initiatiefnemers de Tweede Kamer niet ontgaat blijkt o.a. uit een motie 520 d.d. 7 februari 2017: *“overwegende dat Nederland zijn inwoners nodig heeft voor een duurzame energievoorziening, niet alleen vandaag maar ook in de toekomst; overwegende dat in Drenthe onze inwoners niet of nauwelijks zijn betrokken bij de opgave voor windenergie en de realisatie van het windproject in de Veenkoloniën en dat daardoor een enorme weerstand is ontstaan in lokale gemeenschappen; verzoekt de regering, het inpassingsplan en omgevingsvergunningen voor het windpark in de Veenkoloniën in te trekken en gezamenlijk met provincie, gemeenten en inwoners te zoeken naar een nieuwe invulling van de duurzame-energieopgave in Drenthe”*.

Ook de vereniging Eigen Huis is het gepiepel van haar leden zat, en wijst in onderzoek “Windmolens, mei 2016” uitgevoerd door Marlyse-Research op het resultaat: *“Slechts 11 % van de respondenten heeft het gevoel dat de belangen van omwonenden serieus worden meegewogen in de besluitvorming, terwijl 58% aangeeft het daar niet mee eens te zijn. Van degenen die binnen 2 kilometer van het windmolenpark wonen heeft zelfs 72% procent geen vertrouwen in een serieuze belangenafweging. 77% van de respondenten is het eens of helemaal eens met de stelling dat mensen die overlast ondervinden daarvoor gecompenseerd moeten worden.”*. Bij het plan Bijvanck zijn de resultaten blijkens actiegroepen Hoordewindwaait.nl en DeBozeBijvanck nog extremer. Gedeputeerde is daar blijkens tweets en interviews bepaald niet trots op. In deze zienswijze mag hij daarbij alleen wijzen in de spiegel, en niet telkens direct erbij verkondigen dat hij geheel aan het IPO of de Crisis&Herstelwet gebonden zou zijn.

7 Naderhand onderbouwen

Kennelijk beseft de initiatiefnemer dat er wat te verbeteren viel aan haar wijze van omgevingsmanagement. Zo kregen alleen nabij wonenden nogmaals het fraai gedrukte pamflet ‘participatieplan’ nog tijdens de periode van ter visie legging van de onderhavige ontwerpen (sic). Raedthuys beseft helemaal niet dat in het Angerlose Broek zeer weinig leden van de Carnavalsvereniging wonen, en nu deze begerig naar het zakje geld van Raedthuys hebben gereageerd, hoeven ze hier helemaal niet meer voor een collecte te komen. Bedoeling van Raedthuys is natuurlijk toch nog aan de provincie te laten zien hoe goedwillend ze zijn. Maar eerst over

schadeafhandeling spreken is en was er niet bij, noch echte participatie met zeggenschap (zie eerdere zienswijzen).

In hetzelfde kader stond Raedthuys ineens in een kraam op de markt van Zevenaar op 3 februari 2017. Daarvan stuurden ze prompt een lovend verslag rond, aannemelijk ook naar bevriende overheden. Alleen, het verslag klopt van geen kant. Omdat Hoordewindwaait.nl met eigen flyers (Zure Energie) om de kraam van "Pure Energie" heen liep konden het aantal bezoekers / gesprekken aan hun kraam geturfd worden: in de periode van 12:30u – 19:30u hebben 6 personen de mensen van Zure Energie aangesproken en ongeveer evenveel een foldertje meegenomen. En niet zoals Raedthuys mailt in een z.g. nieuwsbrief: *"De twee medewerkers – Pim van Bussel en Matthijs Oppenhuizen - spraken een flink aantal mensen."* De opkomst was ondanks gekleurde aankondiging op het voorblad van een huis-aan-huis krant zeer mager, moet je ook maar niet in juist Zevenaar zijn.

Het ligt er naar de provincie (ongetwijfeld lezer van de nieuwsmails) wel dik bovenop als ze er bij vermelden: *"De meeste mensen die wij spraken, reageerden overwegend positief of genuanceerd op het plan voor dit windpark. Het besef dat 'we' [(sic)] moeten omschakelen naar duurzame energiebronnen is er bij eigenlijk iedereen. Een aanzienlijk aantal mensen erkent dat hierbij ook windmolens nodig zijn. Daarnaast werden er vragen gesteld over hoe windmolens werken en wat de effecten zijn op de omgeving."* Het zijn kennelijk noodsprongen althans voor de bühne op de valreep nog net dingen te doen die lijken op een open mind naar en begrip voor de omgeving. Maar de 'nieuwsbrief' is foutief of te mooi informeren van de provincie. Volgens deze zienswijze naar hetgeen in de buurt is vernomen: "Wij weten wel waarom Raedthuys windmolens in onze leefomgeving willen plaatsen.... GELD. En dat overgieten ze met een beetje idealistische duurzaamheidssaus, zodat het geld niet te hard glimt."

Het is verwijtbaar aan de provincie dat ze het omgevingsmanagement niet acuut zelf ter hand hebben genomen, bij het falend gedrag en averechtse houding van hun ontwikkelingspartner. En dan wel vanaf het eerste begin van de plannen. Maar de destijdsde gedeputeerde wilde alleen overleg met Hoordewindwaait.nl indien de locatie niet ter discussie zou komen. Dus ook de provincie moet nog op cursus en op biecht bij PS, waar ze zo hard beloofden dat draagvlak bij GS in goede handen zou zijn. Wie dit aspect veronachtzaamt, is niet gericht op een goede ruimtelijke ordening, zoals blijkt.

Bij monde van de projectleidster op 12 december 2012 heeft GS de inspanningen van de initiatiefnemer als voldoende beoordeeld. Op navraag werd daarvan geen antwoord of afschrift verkregen: "Kan ik ergens een **beoordeling downloaden** waarin de provincie de inspanning voor , en ook de omvang van participatie als voldoende beoordeelt, mede in aanmerking genomen dat J. Terhuirne & zoon naar ons goed bekend zijnde voorwaarden in diezelfde 15 jaar € 3.000.000 beschikbaar heeft gekregen van Raedthuys om enigermate te herverdelen onder 3 andere boeren en ca. 3 'oude makkers' ? Wist u in die beoordeling dat die boeren ondanks dat het plan van 8 molens, via 5 naar 4 molens is gegaan, maar dat boeren die geen molen en geld krijgen, toch zwijgplicht hebben en zich procedureel niet tegen het plan mogen keren ?"

8 Zienswijzenota

Op grond van eerder ingebrachte zienswijze rond aangetoonde ambtelijke beïnvloeding van zienswijzen op dit onderwerp, wantrouwen omwonenden elke ambtelijk actie, dus ook het vermogen om tot een samenvatting van zienswijzen te komen. Het is daarbij onduidelijk of PS nog een hoorzitting gaat houden, berichten daarover spreken elkaar tegen. Mijn zienswijze is dat tenminste

alle originele zienswijzen ter beschikking van PS-leden worden gesteld, in een volledige Inspraakbundel.

Wij zullen daarbij met angst en beven trachten uit te vogelen of de ambtenaren ditmaal zelfstandig kunnen bossen (en vermoedelijk afwimpelen) in een Nota van Antwoord, of dat ze daarvoor opnieuw hun zakenvriend Raedthuys plus hun advocaten voor inschakelen. Het wordt tijd dat de provincie, ambtenaren en PS, nu eindelijk eens onafhankelijk de omwonenden te woord en ten dienst staan.

Tevens voer ik als zienswijze op, dat PS-leden blij geven van interesse naar de gezichtspunten van omwonenden door zo'n hoorzitting te verlangen, en door blij te geven in welke vorm dan ook van het hebben gelezen van die zienswijzen. Het zou PS sieren door moeite te getroosten dit ontwerp Inpassingsplan, dit onderzoek naar goede ruimtelijke ordening en de ontwerp-vergunningen ieder zelf te beschouwen, in plaats van dit over te laten aan partij-woordvoerders, partij-beleidslijnen of het coalitieakkoord. Het verdient zorg van de provincie het vertrouwen in onze democratie en rechtstaat te herstellen, dat vanaf dit dossier tot groot wantrouwen vanuit de omwonenden is omgeslagen. Dit laatste kan het windplan Bijvanck toch niet waard zijn (geweest) ?

9 Inzichten VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) laat op 11 november 2015 in Binnenlands Bestuur weten dat *“gemeenten eigen keuzes moeten kunnen maken over de energietransitie. De discussie over energie zou op lokaal/regionaal niveau integraal moeten worden gevoerd, dus met alle betrokken partijen [...], vindt de VNG. De regio kan dan ook zelf kijken waar draagvlak voor is; de keuze voor windenergie moet niet van bovenaf worden opgelegd.”* En in hetzelfde artikel ook: *“Dat minister Kamp de steun van de VNG aan het Energieakkoord gebruikt om het gebruik van de rijkscoördinatie-regeling te rechtvaardigen, vindt de VNG “niet prettig”, aldus Verhoeff. Overigens wijst zij op een enquête die de VNG vorig jaar onder leden hield. Daaruit blijkt dat de weerstand zich beperkt tot enkele gemeenten. ‘Het gros is neutraal of voorstander, mits de windmolens komen onder eigen voorwaarden en niet van bovenaf door de provincie of het rijk worden opgelegd.”* Daarvan zijn er blijkens uitlatingen en hoop en verwachting van de huidige gedeputeerde voldoende gemeentente vinden. Hij had daarom gemakkelijk een juridisch sluitende escape kunnen maken op de Crisis- en Herstelwet, maar heeft dat niet gedaan en zelfs verplaatsing van het egele plan uitsluitend gezocht in die ene gemeente Zevenaar die behoort tot de groep waarbij *“de weerstand zich beperkt tot enkele gemeenten”*.

De VNG heeft een taxatiewijzer WOZ voor kleine windmolens opgesteld (2012). Als zienswijze hier geldt dat de economische uitvoerbaarheid van het plan beoordeeld moet worden met inachtnaam van een WOZ-waarde met inbegrip van de nieuwe waarde van onderliggende grondpercelen in het bestemmingsplan, die met de vergoeding van € 30.000 per jaar per windmolen gelijk staat aan de pachtwaarde van 15ha landbouwgrond. In totaal (zie eerdere zienswijzen) wordt jaarlijks (bijna) € 50.000 per paal uitgekeerd, zodat de vastgoedwaarde van percelen behorend bij zg. ‘participanten’ met in totaal 100 ha pachtwaarde toeneemt, buiten de normale (agrarische) waarde.

Ook al zijn inrichtingen milieubeheer wettelijk van de baan, gaf het VNG tot 2 februari 2017 een nota “Bedrijven en milieuzonering” uit, met Richtafstanden tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en gevoelige functies (zoals woningen). In de handreiking (het groene boekje) staan uitgebreide lijsten met richtafstanden. Deze zijn sinds niet geupdated naar de omvang van de huidige molens, maar de beoordeling is door een ieder eenvoudig prudent te extrapoleren:

Nr.	subnr.	OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS			CATEGORIE	VISUEEL
			GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND		
11		INSTALLATIES					
30	0	windmolens:					
31	1	- wiekdiameter 20 m	100 C	30	100	3.2	2
31	2	- wiekdiameter 30 m	200 C	50	200	4.1	2
31	3	- wiekdiameter 50 m	300 C	50	300	4.2	3
		EXTRAPOLATIE:					
		- wiekdiameter 80 m	400 C	80	400	5.1	3
		- wiekdiameter 120 m	500 C	120	500	5.1	4

Bij de grootste afstand 500m hoort volgens de VNG de bedrijfscategorie 5.1. Dit behoort na categorie 6 voor kerncentrales tot de zwaarste categorie, met dus 500m effectafstand. Hiertoe behoren slechts enkele bedrijfsactiviteiten, waaronder grote zuivelfabrieken, suikerfabrieken, destructiebedrijven, gasfabriek explosief, kruit- en vuurwerkfabrieken met dierlijke grondstoffen, grote ijzergieterijen, grote scheepswerven, e.d. Het past de overheid dan ook niet om alleen voor de industriële activiteit van het opwekken van elektriciteit met monsterhoge torens 100m (150% hoger dan de vuilverbranding Avira te Duiven) waarop op de top ook nog 1.5ha draaiende constructie is gehangen speciale afgezwakte omgevingseisen tot wettelijk te verklaren. Nu windmolens deze uitzonderingspositie nu eenmaal hebben verkregen, zou de provincie op zijn minst de afstanden volgens de VNG richtlijnen kunnen hanteren, zijnde 500m afstand tot gevels van woningen, gemeten vanaf de rand van 'de inrichting'. Zo dom kan het VNG in 2009 toch niet geweest zijn ?

Graag doet u weten gezondheid, veiligheid en rust van omwonenden serieus te nemen door nu reeds een fonds op te richten om de gestelde vergunningsvoorwaarden te controleren middels metingen en daarop te handhaven. Dat is wel het minste wat een dergelijke bedrijfscategorie van de provincie verlangt.

10 Windsnelheid en heffingen

De initiatiefnemer heeft met een Lidarmeting in de omgeving van het windplan vastgesteld "dat het op 100m hoogte voldoende waait". Getallen daarover zijn verder niet verstrekt. Graag komt hierover openheid, om als omwonende het denkraam van de provincie Gelderland te kunnen volgen en daarmee de locatiekeuze. Volgens het KNMI zou dit 7 m/s kunnen bedragen. Bij Harderwijk (andere onderzoekslocatie van de provincie) is dit 8.5 m/s en aan zee 10 m/s. Omdat de energie gevangen door een windmolen evenredig is de derde macht van deze windsnelheid, verhoudt zich de te vangen energie $7^3 = 343$, $8.5^3 = 614$, resp. $10^3 = 1000$. Oftewel 3 molens in de Bijvanck staan in bijdrage aan de Gelderse zelfvoorziening (doelstelling per jaar 2050) gelijk aan 2 windmolens te Harderwijk en aan 1 windmolen aan (of op) zee.

Overigens laten deze verhoudingen zien hoe ziek de subsidiesystematiek is. Het is daarbij uiterst pijnlijk dat omwonenden aan de toch al onnodig rijk te maken paalgrondeigenaren deze subsidie moeten opbrengen via belastingen op o.a. elektriciteit en duurzaamheidsheffingen zelf moeten opbrengen. Naast overigens zelf overigens vastgoedschade en verlies aan woongenot op te lopen. In zienswijze stel ik voor de omwonenden vrij te stellen van deze belastingen en heffingen, deze door de initiatiefnemer te laten vergoeden, danwel toe te staan deze belastingen en heffingen jaarlijks in een envelop met contanten zelf bij onze 'buren' te mogen brengen.

11 De luchtballonvaart

Dit woord komt in de onderzoeken en vergunningen niet voor. Wel landen in onze directe omgeving jaarlijks 3-10 luchtballonnen, die de IJssel of Rijn niet meer over willen steken. Graag neemt u dit belang van recreatie nog mee in uw afwegingen.

12 Vogels

Het onderzoek naar Fauna vanuit de initiatiefnemer schiet tekort in effecten op vogels, met name de niet-rode-lijst-gevederden (derde tabel FFwet). Er wordt slechts iets uitgebreider ingegaan op vleermuizen, waarvan er dankzij de ongunstige positionering van de windmolens bij de bosschagelijng langs de Wetering er ca. 40 per jaar zullen sterven. Graag zien wij meer over effecten op roofvogels (er zijn ca. 5 horsten van buizerds langs de Angerlose beek) en uilen. Wij horen uilen regelmatig met elkaar in gesprek, of zien ze bij schemer zitten of vliegen. Aankomend voorjaar zal een uilenspecialist uit Aalten een lezing houden in onze buurtvereniging (Nee, de participanten van Raedthuys komen daar niet meer), en weet van aanwezigheid van veel uilensoorten in dit couilissenlandschap. Via mail van 2 oktober 2014 is de provincie op de hoogte gesteld van de aanwezigheid van uilen in het gebied. Met in zwart het antwoord van Raedthuys op de vraag van de argeloze ambtenaar:

567 i

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 3 oktober 2014 12:08
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: [REDACTED]

Hallo [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 oktober 2014 09:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: [REDACTED]

Goedemorgen, gisteren was er een hoorzitting over de windvisie. Dhr. [Peters](#) sprak in namens Hdww (melkveehouder naast windmolenpark). Hij vertelde dat hij [REDACTED] op zijn land/terrein heeft geplaatst en er ook kerkullen en steenuilen zitten. [REDACTED]

Groet [REDACTED]

[REDACTED]

Graag zien we deze discussie (en meer daarvan over FF-zaken) terug in de onderzoeken zelf. Het Bureau Waardenburg moest i.p.v. de rechter in 2007 komen met definities voor de mate van

significantie van vogelmortaliteit door windmolens (in stoplichten van 0%, 1%, 2.5% of 10%), op basis van bijv. de staat van instandhouding, herstelopgave, (inter)nationaal belang. Dit bureau is in uitspraken van gerecht en RvState meermalen pseudo-wetgever-plaatsvervanger en heeft voor dit windplan de effecten beoordeeld. Kennelijk tellen aantallen mortaliteit van roofvogels en uilen hier niet als significant, zonder uitweiding daarover? Graag zie ik bij de onderzoeksdocumenten rond flora- en fauna openbaar opgenomen (zonder veel zwartmakingen):

- de opmerkingen van handhaver ODRA in WOB-documenten, waardoor al voorafgaande aan het opstellen van de ontwerp-vergunningen handhavingsdeals zijn gesloten
- de opmerkingen van de initiatiefnemer over financiële haalbaarheid van door Waardenburg voorgestelde vermijdende en/of mitigerende maatregelen
- de opmerkingen van ambtenaren daarover

Ook zou het sieren (internationale) opvattingen over vogelschade in afwegingen rond voorgenomen ontheffingen ter vergelijking mee te nemen in de betreffende onderzoeksrapporten. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de aspecten in de nota "Ecologische en natuurbeschermingsrechtelijke aspecten van windturbines op land" van Alterra (1780) uit 2008 of latere bredere beschouwingen daarover. Nu staat Waardenburg alleen in haar opvattingen over significantie en maatregelen. De geplande locatie ligt zeer nabij gebied met de "hoogste risico's" voor vogelaanvaringen volgens de "Nationale windmolenrisicokaart voor vogels", Vogelbescherming Nederland, SOVON 09-105 van 2009 (of latere versie?). Het hiervoor genoemde rapport noemt afstanden van 1000m tot soortbeschermingszones al als zeer significant.

Sperwer *Accipiter nisus* (Foto: Joris Everaert)

Enkele dode meeuwen *Larus spec.* (Foto: Joris Everaert)

13 PS is vrij van last

Na in vele Statenbrieven onjuist te hebben gecommuniceerd naar PS, zou GS een duidelijke schriftelijke verklaring aan PS moeten richten, dat zij vanuit de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) en vanuit de wetgeving (Elektriciteitswet/CHW) geheel vrij zijn het ontwerp-Inpassingsplan en de ontwerp-vergunningen te beoordelen of af te wijzen, op simpele aspecten van wat PS zelf ziet als goede ruimtelijke ordening, zoals zij die heeft gesteld voor andere locaties dan deze "locatie in onderzoek". Verwijs hierbij naar RvState 19 december 2012 LJN:BY6671 waarin ondanks art 9^e van de Elektriciteitswet PS van Overijssel en vermelding in de Omgevingsvisie Overijssel terecht geen medewerking aan windplan Kampen verleende.